Komputerowe systemy rozpoznawania

2021/2022

Prowadzący: prof. dr hab. inż. Adam Niewiadomski poniedzia

poniedziałek, 13:45

Data odda	ia:	Ocena:

Daria Rogowska 229989 Mateusz Srebnik 230004

Projekt 2. Podsumowania lingwistyczne relacyjnych baz danych

1. Cel

Celem zadania jest stworzenie aplikacji, której główna funkcjonalność odpowiedzialna jest za lingwistyczną agregacje zawartości, wybranego do badania, zbioru danych[4]. Program generuje opis w jezyku quasi-naturlanym na podstawie danych liczbowych w zbiorze. Podsumowania danych z bazy tworzone są, na podstawie elementów linwistycznego podsumowania tj. kwantyfikatory, kwalifikatory, sumatory oraz podmiot, podanych przez użytkownika, które to stanowią interpretację informacji i wiedzy pozyskanej z dużego zbioru danych. Wygenerowane podsumowania są prezentowane w formie tekstowej i opiera się na romytych modelach wyrażeń w języku naturlanym. Część eksperymentalna zadania stanowi określenie wpływu wyboru kwantyfikatorów, sumatorów, kwalifikatorów i ich miar jakości na wiarygodność i jakość otrzymanych podsumowań.

2. Baza danych, zmienne lingwistyczne, kwantyfikatory lingwistyczne

2.1. Charakterystyka podsumowywanej bazy danych

W celu wykonania projektu wybrano zbiór danych SpeedDating[4], który zawiera dane zebrane na eksperymentalnych wydarzeniach 'speed dating' na przełomie lat 2002-2004, przeprowadzone przez Columbia Business School.

Speed dating to rodzaj zorganizowanego randkowania polegający na wyjątkowo krótkich spotkaniach z nieznajomymi. Jeden rekord odpowiada jednemu spotkaniu. Dane opisują osobę randkującą oraz przypisanego jej partnera, oraz wrażenia i wyniki po spotkaniu. Zbiór danych może posłużyć np. w celu polepszenia jakości usług agencji matrymonialnych. Zbiór ten zawiera 8378 rekordów, tego samego typu, a każdy z nich opisany jest na 121 atrybutach, z czego wybrano 11 atrybutów do rozmycia:

- 1. age (oznacza wiek osoby randkującej),
- 2. d_age (oznacza różnice wieku pomiędzy osobą randkującą a jej partnerem podczas spotkania),
- 3. importance_same_race (oznacza w skali [1-10] ważność posiadania tej samej rasy dla osoby randkującej),
- 4. importance_same_religion (oznacza w skali [1-10] ważność posiadania tej samej religii dla osoby randkującej),
- 5. pref_o_intelligence (oznacza w skali [0-100] preferowaną inteligencje partnera dla osoby randkującej),
- 6. pref_o_ambitious (oznacza w skali [0-100] preferowaną ambicje partnera dla osoby randkującej)
- 7. tvsports (oznacza w skali [1-10] poziom zainteresowania osoby randkującej oglądaniem sportów w telewizji),
- 8. expected_num_interested_in_me (oznacza oczekiwaną przez osobę randkującą liczbę osób zainteresowanych nią),
- 9. guess_prob_liked (oznacza w skali [1-10] oczekiwaną szanse na to, że partner polubił osobę randkującą),
- 10. funny (oznacza w skali [1-10] jak bardzo zabawna jest osoba randkująca według samej siebie),
- 11. sincere (oznacza w skali [1-10] jak bardzo szczera jest osoba randkująca według samej siebie)

Przykładowa wartość rekordu przedstawionego za pomocą wyżej wymienionych atrybutów:

Atrybut	wartość
age	21
$d_{-}age$	6
importance_same_race	2
importance_same_religion	4
pref_o_intelligence	14
pref_o_ambitious	50
tvsports	9
expected_num_interested_in_me	3
guess_prob_liked	8
funny	7
sincere	5

Tabela 1. Tabela przedstawiająca wartości wybranych atrybutów przykładowego rekordu zbioru danych SpeedDating [4]

Wybrane atrybuty przyjmują wartości liczbowe. Ludzie jednak nie posłu-

gują się liczbami w sytuacjach gdy istnieje potrzeba opisu pewnych obiektów lub pojęć takich jak na przykład inteligencja, wygląd, szczerość (nie mówimy "on jest szczery w stopniu 1 na 10", tylko "on jest fałszywy"). Dlatego też atrybutom wybranym przez nas w tym zadaniu, zostały przypisane zwyczajowe wartości lingwistyczne:

Atrybut	Zwyczajowe wartości lingwistyczne				
	nadawane danemu atrybutowi				
age	natolatek, młody,				
	w średnim wieku, w sile wieku, stary				
$d_{-}age$	brak, niewielka, mała, średnia,				
	znacząca, spora				
importance_same_race	nieistotne, mało istotne, średnio ważne,				
	znaczące, ważne				
importance_same_religion	nieistotne, mało istotne,				
	średnio ważne, znaczące, ważne				
pref_o_intelligence	głupi, malo inteligentny, przeciętny,				
	inteligenty, geniusz				
pref_o_ambitious	nieambitny, średnio ambitny, ambitny				
tvsports	niezaintresowany, obojętny,				
	średnio zainteresowany,				
	zainteresowany, pasjonat				
expected_num_interested_in_me	brak, niewiele, mało,				
	kilka, dużo, wiele				
guess_prob_liked	brak, niewielka, mała, znacząca, spora				
funny	nudny, trochę nudny,				
	przeciętnie zabawny, zabawny				
sincere	fałszywy, nieszczery, szczery				

Tabela 2. Tabela przedstawiająca zwyczajowe wartości lingwistyczne wybranych atrybutów przykładowego rekordu zbioru danych SpeedDating [4]

Baza danych została zrealizowana w PostgreSQL 14 [5]. Poniższy zrzut ekranu przedstawia część bazy danych w programie PgAdmin 4 [6].

Ø	postgres/	postgres;	ĝРo	istgreSQL 13									
Que	ry Editor	Query Hi	stor	у									
	SELECT LIMIT 1		pul	olic.mytable									
	has_null integer	Explain wave integer	M A	gender character varying (6)	sge character varying (2)	age_o character varying (2)	d_age	d_d_age character varying (6)	nace character varying (39)	race_o character varying (39)	samerace integer	importance_same_race character varying (2)	importa
í		0	1	female	21	27		[4-6]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
2		0	1	female	21	22		[0-1]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
3		1	1	female	21	22		[0-1]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'		1 2	4
4		0	1	female	21	23		2 [2-3]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
5		0	1	female	21	24		[2-3]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	'Latino/Hispanic American'		0 2	4
6		0	1	female	21	25		[4-6]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
7		0	1	female	21	30		[7-37]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
8		1	1	female	21	27		[46]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
9		0	1	female	21	28		7 [7-37]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
10		0	1	female	21	24		3 [2-3]	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'	European/Caucasian-American		0 2	4
11		0	1	female	24	27		3 [2-3]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
12		0	1	female	24	22		[2-3]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
13		0	1	female	24	22		2 [2-3]	European/Caucasian-American	'Asian/Pacific Islander/Asian-American'		0 2	5
14		0	1	female	24	23		[0-1]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
15		0	1	female	24	24		[0-1]	European/Caucasian-American	'Latino/Hispanic American'		0 2	5
16		0	1	female	24	25		[0-1]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
17		0	1	female	24	30		[46]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
18		0	1	female	24	27		3 [2-3]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
19		0	1	female	24	28		[4-6]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
20		0	1	female	24	24		[0-1]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 2	5
21		1	1	female	25	27		2 [2-3]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 8	4
				female	25	22		3 [2-3]	European/Caucasian-American	European/Caucasian-American		1 8	4

Rysunek 1. Zrzut ekranu programu PgAdmin 4 przedstawiający pierwsze kilka rzędów danych [4].

2.2. Zmienne lingwistyczne (atrybuty/własności obiektów)

Poniżej zostały przedstawione wzory i wykresy przedstwiające poszczególne zmienne lingwistyczne. $\mu_z(x)$ oznacza wartość funkcji przynależności zmiennej lingwistycznej z dla danego atrybutu zbioru danych zależnie od wartości x:

1. age

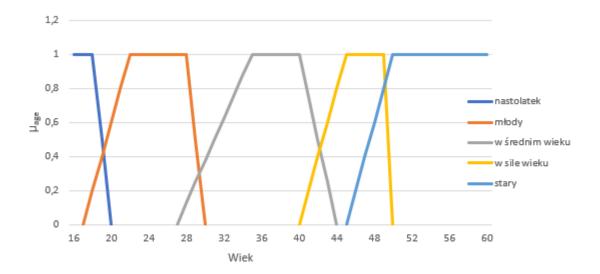
$$\mu_{nastolatek} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [16, 18] \\ -0.25x + 5 & \text{dla } x \in [18, 20] \end{cases}$$
 (1)

$$\mu_{mody} = \begin{cases} 0.2x - 3.4 & \text{dla } x \in [17, 22] \\ 1 & \text{dla } x \in [23, 28] \\ -0.5x + 15 & \text{dla } x \in [28, 30] \end{cases}$$
 (2)

$$\mu_{w\_rednim\_wieku} = \begin{cases} 0.125x - 3.375 & \text{dla } x \in [28, 34] \\ 1 & \text{dla } x \in [35, 40] \\ -0.25x + 11 & \text{dla } x \in [40, 44] \end{cases}$$
 (3)

$$\mu_{w\_sile\_wieku} = \begin{cases} 0.2x - 8 & \text{dla } x \in [40, 45] \\ 1 & \text{dla } x \in [45, 49] \\ -x + 50 & \text{dla } x \in [19, 50] \end{cases}$$
(4)

$$\mu_{stary} = \begin{cases} 0.2x - 9 & \text{dla } x \in [45, 50] \\ 1 & \text{dla } x \in [50, 65] \end{cases}$$
 (5)

Rysunek 2. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu age.

$2. d_age$

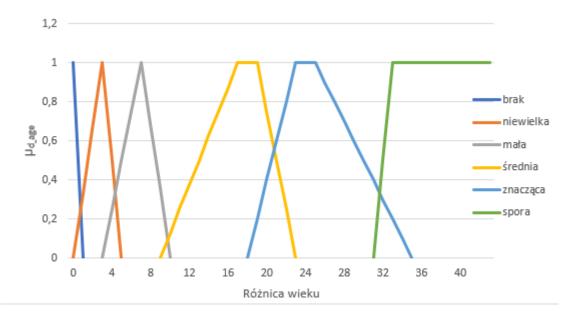
$$\mu_{brak} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x = 0\\ -x + 1 & \text{dla } x \in [0, 1] \end{cases}$$
 (6)

$$\mu_{niewielka} = \begin{cases} 0.33x - 0.33 & \text{dla } x \in [1, 3] \\ 1 & \text{dla } x = 3 \\ -0.5x + 3 & \text{dla } x \in [3, 5] \end{cases}$$
 (7)

$$\mu_{maa} = \begin{cases} 0.25x - 0.75 & \text{dla } x \in [3, 7] \\ 1 & \text{dla } x = 7 \\ -0.33x + 3.33 & \text{dla } x \in [7, 10] \end{cases}$$
 (8)

$$\mu_{rednia} = \begin{cases} 0.125x - 1.125 & \text{dla } x \in [9, 17] \\ 1 & \text{dla } x \in [17, 19] \\ -0.25x + 5.75 & \text{dla } x \in [19, 23] \end{cases}$$
(9)

$$\mu_{znaczca} = \begin{cases} 0.2x - 3 & \text{dla } x \in [15, 19] \\ 1 & \text{dla } x \in [19, 22] \\ -0.1x + 3.2 & \text{dla } x \in [22, 32] \end{cases}$$
 (10)

Rysunek 3. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu $d_{-}age$.

3. importance_same_race

$$\mu_{\text{nieistotne}} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x = 0\\ -x + 1 & \text{dla } x \in [0, 1] \end{cases}$$
 (11)

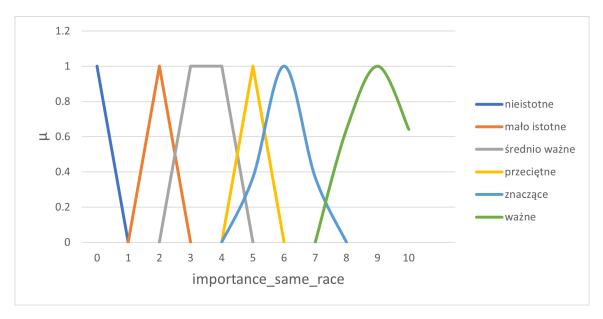
$$\mu_{\text{malo istotne}} = \begin{cases} x - 1 & \text{dla } x \in [1, 2] \\ 1 & \text{dla } x = 2 \\ -x + 3 & \text{dla } x \in [2, 3] \end{cases}$$
 (12)

$$\mu_{\text{\'srednio wa\'zne}} = \begin{cases} x - 2 & \text{dla } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{dla } x \in [3, 4] \\ -x + 5 & \text{dla } x \in [4, 5] \end{cases}$$
 (13)

$$\mu_{\text{przeciętne}} = \begin{cases} x - 4 & \text{dla } x \in [4, 5] \\ 1 & \text{dla } x = 5 \\ -x + 6 & \text{dla } x \in [5, 6] \end{cases}$$
 (14)

$$\mu_{\text{znaczące}} = e^{-(x-6)^2}, \text{ dla } x \in [5,7]$$
 (15)

$$\mu_{\text{ważne}} = e^{-(\frac{x-9}{1.5})^2}, \text{ dla } x \in [7, 10]$$
 (16)

Rysunek 4. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu importance_same_race.

4. importance_same_religion

$$\mu_{\text{nieistotne}} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x = 0\\ -x + 1 & \text{dla } x \in [0, 1] \end{cases}$$
 (17)

$$\mu_{\text{malo istotne}} = \begin{cases} x - 1 & \text{dla } x \in [1, 2] \\ 1 & \text{dla } x = 2 \\ -x + 3 & \text{dla } x \in [2, 3] \end{cases}$$
 (18)

$$\mu_{\text{średnio ważne}} = \begin{cases} x - 2 & \text{dla } x \in [2, 3] \\ 1 & \text{dla } x \in [3, 4] \\ -x + 5 & \text{dla } x \in [4, 5] \end{cases}$$
(19)

$$\mu_{\text{przeciętne}} = \begin{cases} x - 4 & \text{dla } x \in [4, 5] \\ 1 & \text{dla } x = 5 \\ -x + 6 & \text{dla } x \in [5, 6] \end{cases}$$
 (20)

$$\mu_{\text{znaczące}} = e^{-(x-6)^2}, \text{ dla } x \in [5,7]$$
 (21)

$$\mu_{\text{ważne}} = e^{-(\frac{x-9}{1.5})^2}, \text{ dla } x \in [7, 10]$$
 (22)

Rysunek 5. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu $importance\_same\_religion.$

5. pref_o_intelligence

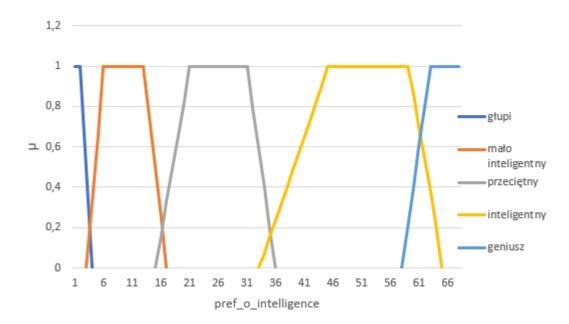
$$\mu_{gupi} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 1] \\ -0.5x + 1.5 & \text{dla } x \in [1, 3] \end{cases}$$
 (23)

$$\mu_{mao\_inteligentny} = \begin{cases} 0.33x - 0.66 & \text{dla } x \in [2, 5] \\ 1 & \text{dla } x \in [5, 12] \\ -0.25x + 4 & \text{dla } x \in [12, 16] \end{cases}$$
(24)

$$\mu_{przecitny} = \begin{cases} 0.166x - 2.33 & \text{dla } x \in [14, 20] \\ 1 & \text{dla } x \in [20, 30] \\ -0.2x + 7 & \text{dla } x \in [30, 35] \end{cases}$$
 (25)

$$\mu_{inteligentny} = \begin{cases} 0.083x - 2.67 & \text{dla } x \in [32, 44] \\ 1 & \text{dla } x \in [44, 58] \\ -0.16x + 10.3 & \text{dla } x \in [58, 64] \end{cases}$$
(26)

$$\mu_{geniusz} = \begin{cases} 0.2x - 11.4 & \text{dla } x \in [57, 62] \\ 1 & \text{dla } x \in [62, 67] \end{cases}$$
 (27)

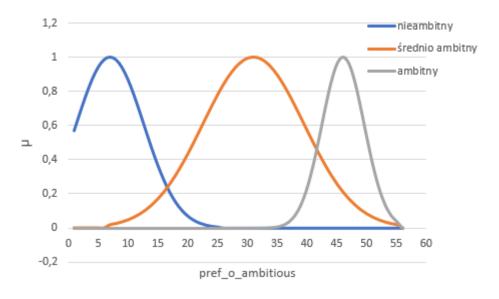
Rysunek 6. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu pref_o_intelligence.

6. pref_o_ambitious

$$\mu_{nieambitny} = e^{-(\frac{x-6}{8})^2}, \text{ dla } x \in [0, 24]$$
 (28)

$$\mu_{rednio\_ambitny} = e^{-(\frac{x-30}{12})^2}, \text{ dla } x \in [5, 54]$$
 (29)

$$\mu_{ambitny} = e^{-(\frac{x-45}{5})^2}, \text{ dla } x \in [30, 55]$$
 (30)

Rysunek 7. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu $pref\_o\_ambitious$.

7. tysports

$$\mu_{niezaintresowany} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 2] \\ -0.33x + 1.67 & \text{dla } x \in [2, 5] \end{cases}$$
(31)

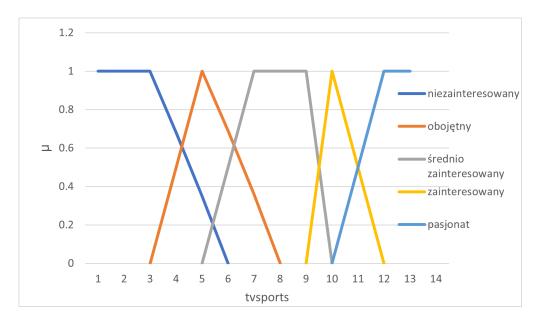
$$\mu_{obojtny} = \begin{cases} 0.5x - 1 & \text{dla } x \in [2, 4] \\ 1 & \text{dla } x = 4 \\ -0.33x + 2.34 & \text{dla } x \in [4, 7] \end{cases}$$
 (32)

$$\mu_{rednio\_zainteresowany} = \begin{cases} 0.5x - 2 & \text{dla } x \in [4, 6] \\ 1 & \text{dla } x \in [6, 8] \\ -x + 9 & \text{dla } x \in [8, 9] \end{cases}$$
(33)

$$\mu_{zainteresowany} = \begin{cases} x - 8 & \text{dla } x \in [8, 9] \\ 1 & \text{dla } x = 9 \\ -0.5x + 5.5 & \text{dla } x \in [9, 11] \end{cases}$$

$$\mu_{pasjonat} = \begin{cases} 0.5x - 4.5 & \text{dla } x \in [9, 11] \\ 1 & \text{dla } x \in [11, 12] \end{cases}$$
(35)

$$\mu_{pasjonat} = \begin{cases} 0.5x - 4.5 & \text{dla } x \in [9, 11] \\ 1 & \text{dla } x \in [11, 12] \end{cases}$$
 (35)

Rysunek 8. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu tvsports.

8. expected_num_interested_in_me

$$\mu_{brak} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 1] \\ 0.5x + 1.5 & \text{dla } x \in [1, 3] \end{cases}$$
 (36)

$$\mu_{niewiele} = \begin{cases} 0.5x - 0.5 & \text{dla } x \in [1, 3] \\ 1 & \text{dla } x \in [3, 4] \\ -x + 5 & \text{dla } x \in [4, 6] \end{cases}$$
(37)

$$\mu_{mao} = \begin{cases} x - 4 & \text{dla } x \in [4, 5] \\ 1 & \text{dla } x = 5 \\ 0.5x + 3.5 & \text{dla } x \in [5, 7] \end{cases}$$
 (38)

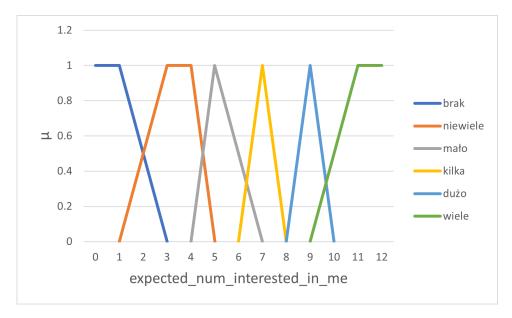
$$\mu_{kilka} = \begin{cases} x - 6 & \text{dla } x \in [6, 7] \\ 1 & \text{dla } x = 7 \\ -x + 4 & \text{dla } x \in [7, 8] \end{cases}$$
 (39)

$$\mu_{duo} = \begin{cases} x+8 & \text{dla } x \in [7,9] \\ 1 & \text{dla } x = 9 \\ -x+10 & \text{dla } x \in [9,11] \end{cases}$$

$$\mu_{wiele} = \begin{cases} 0.5x-4.5 & \text{dla } x \in [8,11] \\ 1 & \text{dla } x \in [11,12] \end{cases}$$

$$(40)$$

$$\mu_{wiele} = \begin{cases} 0.5x - 4.5 & \text{dla } x \in [8, 11] \\ 1 & \text{dla } x \in [11, 12] \end{cases}$$
(41)

Rysunek 9. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu $expected\_num\_interested\_in\_me.$

9. guess_prob_liked

$$\mu_{brak} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 1] \\ -x + 2 & \text{dla } x \in [1, 2] \end{cases}$$

$$(42)$$

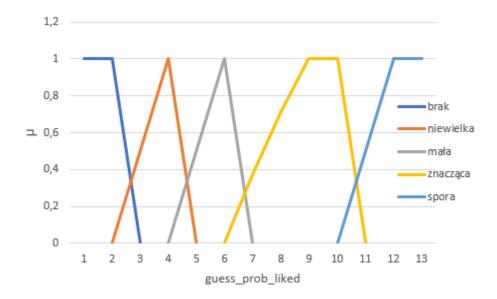
$$\mu_{niewielka} = \begin{cases} 0.5x - 0.5 & \text{dla } x \in [1, 3] \\ 1 & \text{dla } x = 3 \\ -x + 4 & \text{dla } x \in [3, 4] \end{cases}$$
(43)

$$\mu_{maa} = \begin{cases} 0.5x - 1.5 & \text{dla } x \in [3, 5] \\ 1 & \text{dla } x = 5 \\ -x + 6 & \text{dla } x \in [5, 6] \end{cases}$$

$$(44)$$

$$\mu_{znaczaca} = \begin{cases} 0.34x - 1.67 & \text{dla } x \in [5, 8] \\ 1 & \text{dla } x \in [8, 9] \\ -x + 9 & \text{dla } x \in [9, 10] \end{cases}$$
(45)

$$\mu_{spora} = \begin{cases} 0.5x - 4.5 & \text{dla } x \in [9, 11] \\ 1 & \text{dla } x \in [11, 12] \end{cases}$$
 (46)

Rysunek 10. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu guess_prob_liked.

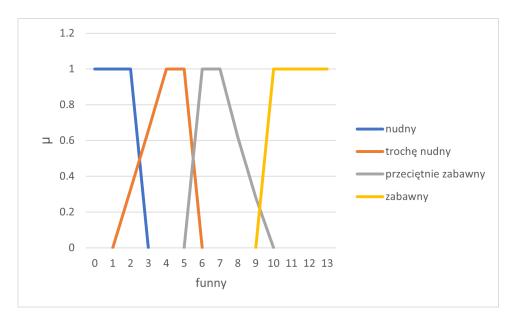
10. funny

$$\mu_{nudny} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 2] \\ -0.5x - 1.5 & \text{dla } x \in [2, 3] \end{cases}$$
 (47)

$$\mu_{troch\_nudny} = \begin{cases} 0.33x - 0.34 & \text{dla } x \in [1, 4] \\ 1 & \text{dla } x \in [4, 5] \\ -x + 6 & \text{dla } x \in [5, 6] \end{cases}$$
(48)

$$\mu_{przecitnie\_zabawny} = \begin{cases} x - 5 & \text{dla } x \in [5, 6] \\ 1 & \text{dla } x \in [6, 7] \\ -0.34x - 3.34 & \text{dla } x \in [7, 10] \end{cases}$$
(49)

$$\mu_{zabawny} = \begin{cases} x - 9 & \text{dla } x \in [9, 10] \\ 1 & \text{dla } x \in [10, 13] \end{cases}$$
 (50)

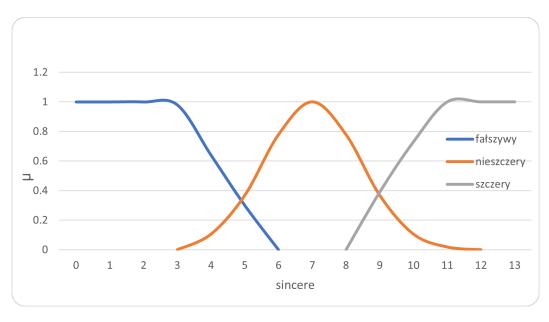
Rysunek 11. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu funny.

11. sincere

$$\mu_{faszywy} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 2] \\ -0.34x + 2 & \text{dla } x \in [2, 6] \end{cases}$$
 (51)

$$\mu_{nieszczery} = e^{-(\frac{x-7}{2})^2}, dlax \in [4, 11]$$
 (52)

$$\mu_{szczery} = \begin{cases} 0.34x - 2.67 & \text{dla } x \in [8, 11] \\ 1 & \text{dla } x \in [11, 13] \end{cases}$$
 (53)

Rysunek 12. Wykres funkcji przynależności dla atrybutu sincere.

2.3. Kwantyfikatory lingwistyczne (liczności obiektów)

Poniżej zostały przedstawione wzory i wykresy przedstwiające poszczególne kwantyfikatory lingwistyczne, zarówno względne jak i absolutne. $\mu_z(x)$ oznacza wartość funkcji przynależności kwantyfikatora lingwistycznego z dla danego atrybutu zbioru danych zależnie od wartości x:

$$\mu_{\text{Prawie $\dot{z}adne}} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 50] \\ 2 - 0.02x & \text{dla } x \in [50, 100] \end{cases}$ (54)$$

$$\mu_{\text{Troche}} = \begin{cases} 0.005x & \text{dla } x \in [0, 200] \\ 1 & \text{dla } x \in [200, 1500] \\ -0.005x & \text{dla } x \in [1500, 1700] \end{cases}$$
(55)

$$\mu_{\text{ok. 1/3}} = e^{-(\frac{x - 2700}{800})^2}, \text{ dla } x \in [1000, 5000]$$
 (56)

$$\mu_{\text{Mniej więcej połowa}} = \begin{cases} 0.0025x - 9.4725 & \text{dla } x \in [3789, 4189] \\ -0.0025x + 11.4725 & \text{dla } x \in [4189, 4589] \end{cases}$$
(57)

$$\mu_{\text{Większość}} = \begin{cases} 0.002x - 8.2 & \text{dla } x \in [4100, 4600] \\ 1 & \text{dla } x \in [4600, 8378] \end{cases}$$
 (58)

$$\mu_{\text{Zdecydowana większość}} = \begin{cases} 0.001x - 7.3 & \text{dla } x \in [7300, 8300] \\ 1 & \text{dla } x \in [8300, 8378] \end{cases}$$
(59)

Rysunek 13. Wykres funkcji przynależności dla kwantyfikatorów względnych użytych w zadaniu

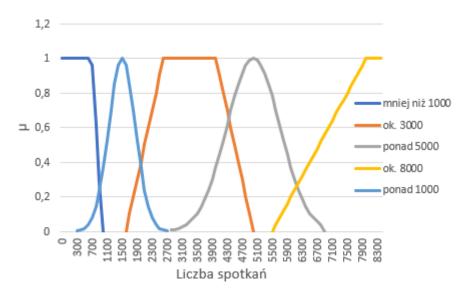
$$\mu_{\text{mniej niż 1000}} = \begin{cases} 1 & \text{dla } x \in [0, 600] \\ 0.0034x - 3.34 & \text{dla } x \in [600, 1000] \end{cases}$$
 (60)

$$\mu_{\text{ponad }1000} = e^{-(\frac{x-1500}{500})^2}, \text{ dla } x \in [300, 2700]$$
 (61)

$$\mu_{\text{ok. }3000} = \begin{cases} 0.001x - 1.6 & \text{dla } x \in [1600, 2600] \\ 1 & \text{dla } x \in [2600, 4000] \\ 0.001x + 5 & \text{dla } x \in [4000, 5000] \end{cases}$$
(62)

$$\mu_{\text{ponad }5000} = e^{-\left(\frac{x - 5000}{1000}\right)^2}, \text{ dla } x \in [2800, 6900]$$
 (63)

$$\mu_{\text{ok. 8000}} = \begin{cases} 0.0004x - 2.2 & \text{dla } x \in [5500, 8000] \\ 1 & \text{dla } x \in [8000, 8400] \end{cases}$$
 (64)

Rysunek 14. Wykres funkcji przynależności dla kwantyfikatorów absolutnych użytych w zadaniu

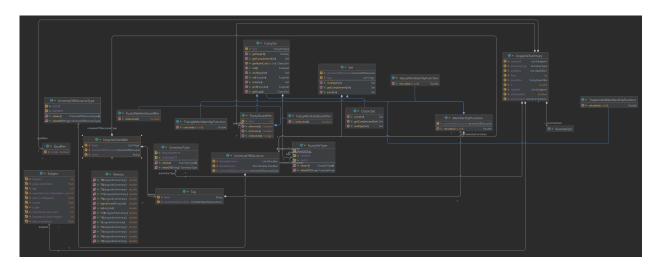
3. Narzędzia obliczeniowe: wybór/implementacja. Diagram UML pakietu obliczeń rozmytych i generatora podsumowań. Instrukcja użytkownika

Aplikacja została napisana w technologii Java w wersji 17, z wykorzystaniem biblioteki JavaFX [7] w celu stworzenia prostego okienkowego interfejsu użytkownika.

Implementacja została podzielona na dwa moduły warstwy logiki i widoku, wykorzystany został wzorzec projektowy Model View Controler. Z kolei cześć odpowiedzialna za logikę aplikacji składa się z poszczególnych pakietów:

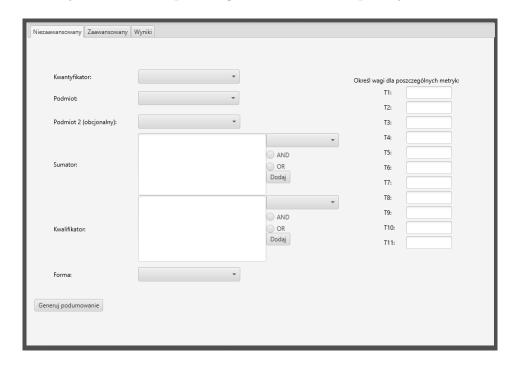
- 1. functions pakiet reprezentujący funkcje przynależności (klasa abstrakcyjna MembershipFunction i rozsrzerzające ją klasy) oraz przestrzeń rozważań (klasa UniverseOfDiscourse).
- fuzzy pakiet reprezentujący poszczególne elementy podsumowania, jak
  i samo podsumowanie lingwistyczne oraz metryki użyte to obliczeń jakości wykonywanych operacji. Zawiera międzyinnymi klasy: Metrics -

- reprezentującą metryki oraz Linguistic Variable reprezentującą zmienną lingwistyczną
- 3. set pakiet reprezentujący obiekt zbioru, zarówno rozmumianego w sensie klasycznym jak i rozmytym. Zawiera klase abstrakcyjną Set oraz rozszerzające ją klasy ClassicSet oraz FuzzySet.
- 4. quantifier pakiet odpowiedzialny za reprezentacje kwantyfikatorów absolutnych (klasa FuzzyAbsoluteQuantifier) jak i względnych (klasa FuzzyRelativeQuantifier) oraz etykiet (klasa Tag).

Rysunek 15. Diagram UML modułu logiki

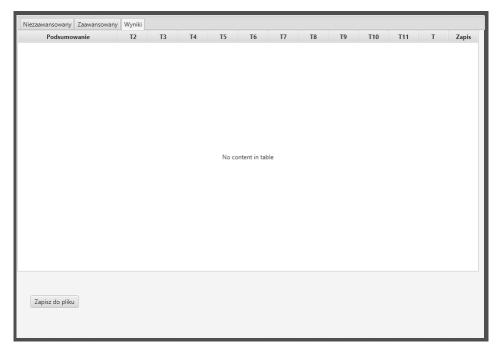
Poniżej zamieszczono poszczególne widoki GUI aplikacji:

Rysunek 16. Widok GUI aplikacji dla użytkownika niezaawansowanego pozwalający na generowanie podsumowań poprzez wybranie między innymi kwantyfikatora, podmiotu oraz określenie wag dla poszczególnych metryk

Rysunek 17. Widok GUI aplikacji dla użytkownika zaawansowanego pozwalający na definiowanie własnych etykiet i funckji przynależności dla nowych kwantyfikatorów, sumaryzatorów i kwalifikatorów

Rysunek 18. Widok GUI aplikacji przedstawiający wyniki podsumowań

4. Jednopodmiotowe podsumowania lingwistyczne. Miary jakości, podsumowanie optymalne

Wyniki kolejnych eksperymentów wg punktów 2.-4. opisu projektu 2. Listy podsumowań jednopodmiotowych i tabele/rankingi podsumowań dla danych atrybutów obowiązkowe i dokładnie opisane w "captions" (tytułach), konieczny opis kolumn i wierszy tabel. Dla każdego podsumowania podane miary jakości oraz miara jakości podsumowania optymalnego. Wzorów podsumowań ani miar nie należy przepisywać ani cytować, wystarczy podać literaturę, ale należy skomentować co oznaczają i jaką informacje niosą wybrane miary w wybranych przypadkach. Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 11 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

5. Wielopodmiotowe podsumowania lingwistyczne i ich miary jakości

Wyniki kolejnych eksperymentów wg punktów 2.-4. opisu projektu 2. Uzasadnienie i metoda podziału zbioru danych na rozłączne podmioty. Listy podsumowań wielopodmiotowych i tabele/rankingi podsumowań dla danych atrybutów obowiązkowe i dokładnie opisane w "captions" (tytułach), konieczny opis kolumn i wierszy tabel. Wzorów podsumowań ani miar nie należy przepisywać ani cytować, wystarczy podać literaturę, ale należy skomentować co oznaczają i jaką informacje niosą wybrane miary w wybranych przypadkach. Konieczne uwzględnienie wszystkich 4-ch form podsumowań wielopodmiotowych.

- ** Możliwe sformułowanie zagadnienia wielopodmiotowego podsumowania optymalnego **.
- ** Ewentualne wyniki realizacji punktu "na ocenę 5.0" wg opisu Projektu 2. i ich porównanie do wyników z części obowiązkowej **.

Sekcja uzupełniona jako efekt zadania Tydzień 12 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

6. Dyskusja, wnioski

Dokładne interpretacje uzyskanych wyników w zależności od parametrów klasyfikacji opisanych w punktach 3.-4 opisu Projektu 2. Szczególnie istotne są wnioski o charakterze uniwersalnym, istotne dla podobnych zadań. Omówić i wyjaśnić napotkane problemy (jeśli były). Każdy wniosek/problem powinien mieć poparcie w przeprowadzonych eksperymentach (odwołania do konkretnych wyników: tabel i miar jakości). Ocena które wybrane kwantyfikatory, sumaryzatory, kwalifikatory i/lub ich miary jakości mają małe albo duże znaczenie dla wiarygodności i jakości otrzymanych agregacji/podsumowań. Dla końcowej oceny jest to najważniejsza sekcja sprawozdania, gdyż prezen-

tuje poziom zrozumienia rozwiązywanego problemu.

** Możliwości kontynuacji prac w obszarze logiki rozmytej i wnioskowania rozmytego, zwłaszcza w kontekście pracy inżynierskiej, magisterskiej, naukowej, itp. **

Sekcja uzupełniona jako efekt zadań Tydzień 11 i Tydzień 12 wg Harmonogramu Zajęć na WIKAMP KSR.

7. Braki w realizacji projektu 2.

Wymienić wg opisu Projektu 2. wszystkie niezrealizowane obowiązkowe elementy projektu, ewentualnie podać merytoryczne (ale nie czasowe) przyczyny tych braków.

Literatura

- [1] A. Niewiadomski, Zbiory rozmyte typu 2. Zastosowania w reprezentowaniu informacji. Seria "Problemy współczesnej informatyki" pod redakcją L. Rutkowskiego. Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT, Warszawa, 2019.
- [2] S. Zadrożny, Zapytania nieprecyzyjne i lingwistyczne podsumowania baz danych, EXIT, 2006, Warszawa
- [3] A. Niewiadomski, Methods for the Linguistic Summarization of Data: Applications of Fuzzy Sets and Their Extensions, Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT, Warszawa, 2008.
- [4] SpeedDating Dataset, https://www.openml.org/search?type=data&sort=runs&status=active&id=40536
- [5] strona internetowa PostgreSQL, https://www.postgresql.org
- [6] strona internetowa PgAdmin 4, https://www.pgadmin.org
- [7] JavaFX, https://openjfx.io

Literatura zawiera wyłącznie źródła recenzowane i/lub o potwierdzonej wiarygodności, możliwe do weryfikacji i cytowane w sprawozdaniu.